

Regionaal Netwerk Cliëntenparticipatie in de
Jeugdhulp in de regio Zuid-Holland Zuid
info@jet-zhz.nl

Verslag van het overleg op 23 april 2021 over de [brief met de vijf prioriteiten](#) vanuit het perspectief van jeugdigen en ouderbetrokkenheid en de [reactie van de SOJ/SDD](#).

Aanwezig: Steven van Die, regionaal portefeuillehouder jeugd, Ed Magnee, directeur a.i. Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) ZHZ, Brigitte van Egmond, Jan Slappendel en Mariëtte Teunissen, namens het Regionaal Netwerk.

Ter voorbereiding op dit overleg heeft Ed afgestemd met de directeur van de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD), David van Maanen.

Te weinig verbeterd: in 2015 was er een grote bijeenkomst in de Kunstmin waarin werd aangegeven dat de gemeenten het anders/beter zouden gaan aanpakken. Maar vanuit het Regionaal Netwerk komen we tot de conclusie dat er nog te weinig is verbeterd, er zijn meer schotten bijgekomen. We hebben het gevoel dat partijen naar elkaar wijzen, bijvoorbeeld de SOJ naar de SDD of het Sociaal Wijkteam en omgekeerd. Er wordt gezegd 'we willen wel, maar het mag niet van de politiek of volgens de wet'. We zijn met elkaar onvoldoende in staat om jongeren een veilig dak boven het hoofd te bieden.

Leefwereld versus systeemwereld / 'Kijk naar de systeemgrenzen en richt je op de samenwerking' Ed herkent niet dat partijen naar elkaar wijzen (als dit gezegd wordt, wil hij dit graag weten). De SOJ en de SDD komen zowel op bestuurlijk als op lokaal niveau steeds dichterbij elkaar. Ze zijn bijvoorbeeld samen bezig met kamertraining voor jongeren, jongeren worden begeleid op weg naar zelfstandigheid (start in de 2de helft van dit jaar). Besparingen op de jeugdhulp worden in een fonds gestort. Dit geld kan de SDD gebruiken voor de kamertraining, een goed voorbeeld van ontschotting.

Perspectiefplan: in alle tien gemeenten wordt gewerkt met de perspectiefbenadering. Zodra een jeugdige 16 jaar wordt, wordt er een perspectiefplan opgesteld. Als een jeugdige 17.5 jaar is, wordt, indien nodig, de Wmo-consulent erbij betrokken. Er kan al voor het 18^e jaar een indicatie gesteld worden, maar die gaat pas in als de jongere 18 jaar is. Als er in het plan geen zekerheid wordt geboden, zoals een woning of beschermde woonvorm, heeft een jongere er niets aan. Dan is het perspectiefplan geen oplossing voor de problemen van de overgang 18-/18+, volgens het Regionaal Netwerk. De ervaring leert dat er vanuit verschillende organisaties plannen worden opgesteld die niet op elkaar aansluiten en niet aansluiten op de wensen van de jongere.

Weten medewerkers de weg: als jeugdige/gezin ben je afhankelijk van medewerkers van het sociaal wijkteam, de een wil 'voor je lopen', dan ander niet of minder hard. Bovendien weet de een beter de weg dan de ander. De SOJ gaat inzichtelijk maken welk aanbod er is. Er zijn, bijvoorbeeld, meer organisaties dan Yulius met een soortgelijk aanbod. Als een jeugdprofessional niet op de hoogte is van het totale aanbod, komt een jeugdige wellicht, ten onrechte, op een wachtlijst. Er komt een sociale kaart met al het aanbod voor jeugdhulp en de wachttijden, [de Beschikbaarheidswijzer](#). Vanaf 1 januari 2022 moet elke aanbieder dit overzicht ingevuld hebben. De SOJ gaat, op verzoek van de Stichting Jeugdteams, na of er ook een dergelijk overzicht kan komen voor algemene voorzieningen.

De inkoopstrategie is een soort transformatieagenda. Hier worden gewenste veranderingen in beschreven, zoals geen uithuisplaatsingen. Overigens moet eerst het aantal plaatsen nog uitgebreid worden (er is nu een tekort), maar binnen twee jaar moet het aantal plaatsen afgebouwd worden en moet de opvang anders geregeld worden, bijvoorbeeld meer pleeggezinnen en gezinshuizen.

De SOJ is in overleg met aanbieders om hen mee te nemen in de transformatie. Overigens komen aanbieders ook zelf met transformatievoorstellen, zoals de nul uithuisplaatsingen. Op basis van selectiecriteria wordt bepaald welke aanbieders een contract krijgen, op de korte en de langere termijn. Niet alle organisaties hoeven hetzelfde contract te hebben. De ene partij moet bijvoorbeeld eerst investeren en daarna afbouwen. Dit soort afspraken maakt de SOJ met aanbieders. Voor 1 oktober moeten de contracten getekend zijn, zodat de aanbieders vanaf 1 januari 2022 kunnen starten op basis van de nieuwe contracten.

Langjarige investeringen: je kunt na een jaar niet meten of meer investeren in het voorveld 'wat' oplevert voor jeugdigen/ gezinnen en 'wat' het financieel oplevert. Hier is zeker vijf jaar voor nodig. Zet, vanuit maatschappelijk belang, in op langdurige experimenten en betreft VGZ hierbij en kijk niet meteen welke partij hier voordeel bij heeft.

Cliëntvertegenwoordiging: de SOJ wil de cliëntvertegenwoordiging betrekken bij de ontwikkelingen. Wat betreft het Regionaal Netwerk gaat het erom dat we samen optrekken en dat dit leidt tot een gezamenlijk resultaat. Laat als SOJ zien dat het cliëntperspectief betrokken is.

[De Regionale Adviesraad Wmo Drechtsteden](#) is bezig met een voorstel voor cliëntenparticipatie vanaf 2022. In het kader van integraal advisering is het voorstel om naast leden met kennis/ervaring over/met de Wmo ook leden te hebben met kennis/ervaring over de jeugdhulp, de Participatiewet (inclusief armoede) en de GGZ.

Onze vraag is op de veranderingen in de GR in te spelen en een betere gebundelde positionering van cliëntparticipatie op regionaal niveau te bereiken. Steven ziet de voordelen hiervan in en neemt de suggestie mee.

Escalatiemodel: bij escalatie moet er één partij zijn die dit oppakt. In Dordrecht is er de Zorgpontonier, in Zwijndrecht de Zorgmarinier en dan is er nog het expertiseteam. Ed geeft aan dat het expertiseteam ingezet kan worden in geval van escalatie. Dit team heeft mandaat om partijen bij elkaar te roepen en een oplossing te vinden.

Als er op stel en sprong 'iets' geregeld moet worden, springen Ed Magnee en An Theunissen bij. Aanbieders zijn betrokken bij het expertiseteam. Medewerkers zouden volgens Ed dus moeten weten dat zij, bij escalatie, een beroep op het expertiseteam kunnen doen.